

# **ENplus**

## **Kvalitātes sertifikācijas shēma koksnes granulām**



## **ENplus rokasgrāmata**

Latvijas izdevums

### **1. daļa: Vispārīgi**

**2015. gada augusts**

## **Izdevējs:**

### **Eiropas Granulu Padome (*European Pellet Council – EPC*)**

*c/o Eiropas Biomasas asociācija (AEBIOM - European Biomass Association)*

*Place du Champ de Mars 2*

1050 Brisele, Beļģija

E-pasts: [enplus@pelletcouncil.eu](mailto:enplus@pelletcouncil.eu)

Mājas lapa: [www.enplus-pellets.eu](http://www.enplus-pellets.eu)

## **Izdevējs Latvijā:**

### **Latvijas biomasas asociācija LATbio**

Skaistkalnes iela 1, Rīga, LV 1004, Latvija

E-pasts: [enplus@latbio.lv](mailto:enplus@latbio.lv)

Mājas lapa: [www.latbio.lv](http://www.latbio.lv)

Projekta mājas lapa: [www.enplus-pellets.lv](http://www.enplus-pellets.lv)

## PRIEKŠVārDS

Koksnes granulas ir atjaunojams kurināmais, kas pārsvarā tiek ražots no kokzāgētavu blakusproduktiem. Koksnes granulas tiek izmantotas kā kurināmais dzīvojamo ēku apkurei, kā arī industriāliem katliem. Granulas ir uzlabots kurināmais, ko iespējams sabotēt, nepareizi ar to rīkojoties. Tāpēc kvalitātes uzraudzība jāveic visai piegādes ķēdei, sākot ar izejmateriālu izvēli, līdz pat piegādei gala lietotājam.

ENplus sākotnēji 2010. gadā izstrādāja *Deutsches Pelletinstitut GmbH (DEPI)* kā koksnes granulu kvalitātes sertifikācijas shēmu apkures tirgum. Mērķis bija panākt nemainīgas kvalitātes ražojumu piegādi. Galvenās mērķa grupas bija koksnes granulu ražotāji un tirgotāji, kas piegādā produktu gala lietotājiem.

Granulu tirgus ir strauji attīstījies, piedzīvojot milzīgu starptautiskās tirdzniecības apjomu palielināšanos. Industriālais un mājsaimniecību granulu tirgus tika sasaistīts, pamatojoties uz kvalitātes klasi A1. Reģionālās granulu piegādes ķēdes ir papildinātas ar globālo koksnes granulu preču tirgu. Granulu iepakojšana maisos tika daļēji nodalīta no ražošanas procesa. Tagad šo posmu uzņemas granulu tirgotāji vai neatkarīgi pakalpojumu sniedzēji. Šāda notikumu attīstība vairo ar kvalitāti saistītos riskus, kas rodas plašāka izejmateriālu klāsta, jaunu loģistikas procesu un granulu transportēšanas jomā nepieredzējušu jaunu spēlētāju ienākšanas dēļ. Lai tiktu galā ar šiem jautājumiem, bija jāpārveido shēma.

Trešajā ENplus rokasgrāmatas redakcijā tiek izstrādāta kvalitātes sertifikācijas shēma, kas apvieno produktu sertifikāciju, piegādes ķēdes sertifikāciju un kvalitātes pārvaldības sertifikāciju. Vides ilgtspējas aspekti ir iekļauti, izmantojot ilgtspējas uzraudzības rādītājus, piemēram, granulu ražošanas "oglekļa pēdu".

Līdz ar rokasgrāmatas 3.0 versijas publikāciju, ENplus pirmo reizi ievieš pakalpojumu sniedzēju sertifikācijas koncepciju. Ir izveidota īpaša sertifikācija uzņēmumiem, kas piedāvā pakalpojumus saistībā ar granulām, piemēram, transportēšanu, uzglabāšanu, iepakojšanu maisos un sertificēto granulu piegādi citām personām.

Vēl viena būtiska izmaiņa sertifikācijas shēmā ir saistīta ar granulu kvalitātes klasēm. Standarts EN 14961-2 ir zaudējis spēku, tā vietā stājas ISO 17225-2. Kvalitātes klases ENplus A1, ENplus A2 un ENplus B ir balstītas uz šo jauno standartu, bet ENplus prasības pret produkciju pārsniedz ISO 17225-2 standartu attiecībā uz dažām granulu īpašībām. Katrai kvalitātes klasei ir īpaša kvalitātes zīme, kas jānorāda uz granulu maisiem.

Sertifikācijas shēma aptver šādus būtiskus jautājumus, pamatojoties uz iekavās norādītajiem atsauces standartiem:

- prasības izejmateriāliem un produktu īpašībām (ISO 17225-2).
- kvalitātes pārvaldības prasības koksnes granulu ražošanā un transportēšanā (ISO 9001, EN 15234-2).
- kontroles, izsekošanas un deklarēšanas prasības, sākot ar izejmateriāliem, līdz pat pircējam piegādātajam galaproduktam.

Iekšējās kvalitātes kontroles specifikācijas garantē, ka produkcijai izvirzītās prasības tiek ievērotas pastāvīgi. Ir noteiktas prasības attiecībā uz tehniskā aprīkojuma veiktspēju, darba procedūrām un dokumentāciju, kas palīdz ātri atklāt un novērst problēmas. Prasības attiecībā uz marķēšanu un sūdzību pārvaldību nodrošina augstu klientu apmierinātības līmeni. Shēmas uzraudzība palīdzēs uzlabot darba standartus un tādējādi uzlabos kopējo *Sertificēto uzņēmumu* sniegumu.

Šajā dokumentā ir noteiktas prasības attiecībā uz Sertificētajiem uzņēmumiem, kā arī uz procesiem, kas saistīti ar sertifikāciju (piemēram, pieteikšanās, uzraudzības vizītes). Visi jautājumi, kas skar attiecības starp ENplus valdi, *Starptautisko administrāciju*, *Nacionālo licencētāju* un *Sertificēšanas, Inspicēšanas un Testēšanas iestādēm*, ir aprakstīti atsevišķā dokumentā – ENplus rokasgrāmatas 3. versijas 5. daļā – “Shēmas organizācija”. Citi saistītie dokumenti, piemēram, dokumentu veidlapas un vadlīnijas tiks publicētas atsevišķi.

Šis dokuments ir daļa no ENplus rokasgrāmatas 3.0 versijas, kurā tiek noteikta ENplus koksnes granulu kvalitātes sertifikācijas shēma. *Rokasgrāmatā* ir šādas daļas:

- 1. daļa. Vispārīgi
- 2. daļa. Sertifikācijas procedūra
- 3. daļa. Granulu kvalitātes prasības
- 4. daļa. Ilgtspējības prasības
- 5. daļa. Shēmas organizācija
- 6. daļa. Maksājumu grafiks

Šo daļu aktuālā versija ir publicēta ENplus starptautiskajā tīmekļa vietnē [[www.enplus-pellets.eu](http://www.enplus-pellets.eu)], kā arī nacionālajā tīmekļa vietnē [[www.enplus-pellets.lv](http://www.enplus-pellets.lv)].

Šajā dokumentā, ENplus rokasgrāmatas 1. daļā, ir ietverta informācija par šādām tēmām:

- vispārīga informācija un pārskats
- ENplus sertifikācijas shēmas darbības joma
- terminu definīcijas
- atsauces uz normatīvajiem dokumentiem

*Nacionālais licencētājs* norāda konkrētās valsts noteikumus vispārīgo noteikumu īstenošanai attiecībā uz tirgotāju aprīkojumu un sūdzību pieņemšanu. Nacionāla līmeņa noteikumi ir skaidri norādīti.

## SATURS

<b>PRIEKŠVārds</b> .....	<b>3</b>
<b>TERMINU DEFINĪCIJAS</b> .....	<b>6</b>
<b>ATSAUCES UZ NORMATĪVAJIEM DOKUMENTIEM</b> .....	<b>11</b>
<b>1 STĀŠANĀS SPĒKĀ</b> .....	<b>12</b>
<b>2 SERTIFIKĀCIJAS SHĒMAS DARBĪBAS JOMA</b> .....	<b>13</b>
<b>3 SERTIFIKĀCIJAS SHĒMAS IZVEIDE</b> .....	<b>14</b>
<b>4 INFORMĀCIJAS PLŪSMA UN KONFIDENCIALITĀTE</b> .....	<b>15</b>
<b>5 SERTIFIKĀCIJAS VEIDU APSKATS</b> .....	<b>16</b>

## TERMINU DEFINĪCIJAS

### **Saistītie uzņēmumi**

*Saistītie uzņēmumi* ir uzņēmumi, kas pilnībā vai daļēji pieder juridiskajai personai, kas ir *Sertificētais uzņēmums*. Šai juridiskai personai ir tiesības panākt to, ka *Saistītais uzņēmums* ievēro gan šīs *Rokasgrāmatas* noteikumus, gan *Latvijas biomasas asociācija LATbio* prasības.

### **Maisos iepakotās granulas**

Granulu maiss ir iepakojuma vienība, kas ir domāta mazumtirdzniecībai. *Maisos iepakotās granulas* var saturēt līdz pat 30 kg granulu, kuru kvalitātes klase ir *ENplus A1* vai *ENplus A2*.

### **Big Bags (lielie maisi)**

*Big Bags* ir maisi, kas izgatavoti no plastmasas tīkla un kuros tiek iepakota granulu partija ar masu no 30 līdz 1500 kg.

### **ENplus valde**

*ENplus valdi* veido pa vienam pārstāvim no katras *Nacionālās licencēšanas iestādes*. Tā pieņem lēmumus par sertifikācijas shēmas noteikumiem un par Nacionālo licencēšanas iestāžu uzņemšanu vai izslēgšanu. Turklāt valde darbojas kā iebildumu izskatīšanas komiteja, pilnvaro grozījumu veikšanu *Rokasgrāmatā* un lemj par izņēmumiem *Rokasgrāmatas* noteikumus.

### **Sertifikācijas zīme**

Ikvienam *Sertificētam ražotājam* un ikvienam *Sertificētam tirgotājam* ir unikāla *Sertifikācijas zīme*, ko veido *ENplus Logo* un unikālais *ENplus ID*.

### **Sertificēšanas iestāde**

*Sertificēšanas iestāde* izvērtē uzņēmuma atbilstību *ENplus* prasībām, pamatojoties uz *Inspicēšanas ziņojumu*, un norāda izvērtējuma rezultātus *Atbilstības pārskatā*. Turklāt *Sertificēšanas iestāde* organizē tirgotāju un pakalpojumu sniedzēju apsekošanu (loma ir ekvivalenta tai, ko pilda *Inspicēšanas iestāde* attiecībā uz ražotājiem). *Sertificēšanas iestādes*, kas aktīvi darbojas *ENplus* shēmas ietvaros, *ENplus Starptautiskā administrācija* iekļauj atbilstošajos sarakstos.

### **Sertificēts uzņēmums**

Uzņēmums, kuram ir derīgs sertifikāts (ko izsniedz *Sertificēšanas iestāde*) un kurš ir parakstījis un ievēro atbilstošā *ENplus* licences līguma noteikumus, kas noslēgts ar Kompetento Licencētāju (Latvijā – *LATbio*). Visi *Sertificētie uzņēmumi* (ražotāji, tirgotāji un pakalpojumu sniedzēji) tiek uzskaitīti *ENplus* starptautiskajā tīmekļa vietnē [[www.enplus-pellets.eu](http://www.enplus-pellets.eu)], kā arī atbilstošajā nacionālajā tīmekļa vietnē [[www.enplus-pellets.lv](http://www.enplus-pellets.lv)].

### **Sertificēts ražotājs**

Uzņēmums, kas ražo koksnes granulas un ir *Sertificēts uzņēmums* *ENplus* shēmas ietvaros.

### **Sertificēts pakalpojumu sniedzējs**

Uzņēmums, kas piedāvā ar koksnes granulām saistītos pakalpojumus (transportēšanu, piegādi, uzglabāšanu un iepakojšanu maisos) un ir *Sertificēts uzņēmums ENplus* shēmas ietvaros.

### **Sertificēts tirgotājs**

Uzņēmums, kas tirgo koksnes granulas un ir *Sertificēts uzņēmums ENplus* shēmas ietvaros.

### **Kompetentā sertificēšanas iestāde**

*Kompetentā sertificēšanas iestāde* ir tāda *Sertificēšanas iestāde*, kas ir atbildīga par uzņēmuma sertifikāciju noteiktā teritorijā. To veic *Nacionālā sertificēšanas iestāde*, ja *ENplus* sertifikāciju konkrētajā valstī organizē nacionālā asociācija, vai *Sertificēšanas iestāde*, kas ir iekļauta sarakstos darbībai valstīs, kurās nav *Nacionālās sertificēšanas iestādes*.

### **Kompetentā licencēšanas iestāde**

*Licences turētājs* var pilnvarot Eiropas Granulu Padomes (European Pellet Council, EPC) biedru asociācijas, kas pārstāv koksnes granulu ražošanas nozari attiecīgajā valstī, izdot *ENplus* licences. Pilnvarotā biedru asociācija tad kļūst par *Nacionālo licencētāju*.

### **Kompetentā Administrācija**

Kompetentā Administrācija ir organizācija, kas atbild par *ENplus* administrēšanu kādā noteiktā teritorijā. Kompetentā administrācija var būt vai nu attiecīgā Nacionālā Administrācija (gadījumā, ja attiecīgajai valstij ir piešķirts Nacionālais licencētājs), vai Starptautiskā administrācija. Nacionālais licencētājs var uzticēt Starptautiskajai administrācijai veikt *ENplus* sertifikāciju konkrētajā valstī.

### **Atbilstības pārskats**

*Atbilstības pārskats* ir dokuments, ar kuru *Latvijas biomasas asociācija LATbio* tiek informēta par apsekošanas rezultātiem un sertifikāciju. *Atbilstības pārskatu* izdod *Sertificēšanas iestāde*, šis pārskats sniedz informāciju *Sertificētajam uzņēmumam*, *Inspicēšanas iestādei* un *Latvijas biomasas asociācijai LATbio* par atbilstības izvērtēšanas rezultātiem.

### **ENplus ID**

Ikvienam *Sertificētajam ražotājam* un *Sertificētajam tirgotājam* tiek piešķirts unikāls *ENplus ID* jeb identifikators. *ENplus ID* veido pieci simboli. Pirmie divi simboli norāda uzņēmuma atrašanās valsti. Trīs simboli pēc valsts koda norāda *Sertificētā uzņēmuma* numuru tā valstī.

### **ENplus Logo**

*ENplus Logo* ir reģistrēta preču zīme, un tā kopā ar *ENplus ID* veido daļu no *Sertifikācijas zīmes*.

### **Pilnas kravas piegāde**

*Pilnas kravas piegāde* ir nokomplektētas kravas piegāde vienam gala lietotājam. Kravas minimālais apjoms ir 20 metriskās tonnas.

### **Rokasgrāmata**

*ENplus* rokasgrāmata, dēvēta par *Rokasgrāmatu*, sastāv no vairākām daļām un nosaka *Sertificēto uzņēmumu*, sarakstos iekļauto *Sertificēšanas iestāžu*, sarakstos iekļauto *Inspicēšanas*

*iestāžu*, sarakstos iekļauto *Testēšana iestāžu*, *Nacionālā licencētāja* un *Licences turētāja* tiesības, pienākumus un saistības.

*Rokasgrāmatā* ir šādas daļas:

- 1. daļa. Vispārīgi
- 2. daļa. Sertifikācijas procedūra
- 3. daļa. Granulu kvalitātes prasības
- 4. daļa. Ilgtspējas prasības
- 5. daļa. Shēmas organizācija
- 6. daļa. Maksājumu grafiks

### ***Inspicēšanas iestāde***

*Inspicēšanas iestāde* ir organizācija, kurai ir uzticēta sertificēto granulu ražotāju vai ražotāju, kas pieteikušies sertifikācijai, ražotņu apsekošana jeb inspicēšana. *Inspicēšanas iestāde* pārbauda, vai tiek izpildītas prasības, kas norādītas *ENplus rokasgrāmatā*, un ziņo par apsekošanas rezultātiem *Sertificēšanas iestādei*. *Inspicēšanas iestādes*, kas aktīvi darbojas *ENplus* shēmas ietvaros, *ENplus Starptautiskā administrācija* iekļauj sarakstos.

### ***Apsekošanas jeb inspicēšanas ziņojums***

*Sarakstos iekļautais inspektors* pēc kandidāta vai jau *Sertificēta uzņēmuma* apsekošanas dara zināmus tās rezultātus *Inspicēšanas ziņojuma* dokumentā. Pamatojoties uz *Inspicēšanas ziņojumā* norādīto informāciju, *Kompetentā sertificēšanas iestāde* pieņem lēmumu par uzņēmuma atbilstību *ENplus* prasībām.

### ***Starptautiskā administrācija***

*ENplus Starptautiskā administrācija* ir organizācija, kas atbild par uzņēmumu sertifikāciju valstīs, kurās nav *Nacionālie licencētāji*. Tā atbild arī par *Testēšanas*, *Inspicēšanas* un *Sertificēšanas iestāžu* iekļaušanu sarakstos, kā arī par visu *Sertificēto uzņēmumu* iekļaušanu sarakstos tīmekļa vietnē [www.enplus-pellets.eu](http://www.enplus-pellets.eu). Tāpat *Starptautiskā administrācija* publicē *Rokasgrāmatas* grozījumus, organizē apmācības un seminārus starptautiskā līmenī, kā arī nodrošina papildmateriālus.

### ***Licences turētājs***

*Eiropas Biomasas asociācija (AEBIOM)* ir saņēmusi licencēšanas tiesības attiecībā uz *ENplus* reģistrēto zīmi no sertifikācijas shēmas izstrādātāja (Vācijas granulu institūta (*German Pellet Institute, DEPI*)).

### ***Sarakstos iekļautais inspektors***

Persona, kas veic apsekošanu uz vietas sarakstos iekļauto *Sertificēšanas iestāžu* vai *Inspicēšanas iestāžu* uzdevumā. Šo personu vārdus *Starptautiskā administrācija* iekļauj sarakstos starptautiskajā *ENplus* tīmekļa vietnē [[www.enplus-pellets.eu](http://www.enplus-pellets.eu)]. Tikai *Sarakstos iekļauti inspektori* drīkst veikt ar *ENplus* saistīto apsekošanu.



### **Nacionālā sertificēšanas iestāde**

Nacionālajam licencētājam ir jānoslēdz līgums ar *Nacionālo sertificēšanas iestādi*<sup>1</sup>. Nacionālajai sertificēšanas iestādei ir jābūt iekļautai *Starptautiskās administrācijas* sarakstos. Nacionālā sertificēšanas iestāde veic uzņēmumu atbilstības izvērtēšanu un izdod visus sertifikātus uzņēmumiem, ko pārvalda Nacionālais licencētājs (Latvijā - LATbio).

### **Nacionālā Administrācija**

Nacionālā Administrācija ir atbildīga par ENplus ieviešanu savā valstī. Konkrēto Nacionālo administrāciju apstiprina *Nacionālais licencētājs*. Nacionālais licencētājs var pats pildīt Nacionālās administrācijas pienākumus vai uzticēt tos kādam uzņēmumam no malas, vai arī uzticēt tos Starptautiskajai administrācijai.

### **Nacionālā licencēšanas iestāde**

Nacionālās licencēšanas iestādes ir asociācijas, kas pārstāv granulu nozares intereses savās valstīs un ir parakstījušas līgumu ar *Licences turētāju*. Ar šo līgumu tām tiek atļauts piešķirt tiesības *Sertificētiem uzņēmumiem* izmantot *Sertifikācijas zīmi* savā atbilstošajā valstī/teritorijā.

### **Nepilnas kravas piegāde**

*Nepilnas kravas piegāde* ir granulu kravas piegāde vairāk nekā vienam gala lietotājam vienā maršrutā.

### **Kvalitātes zīme**

*Sertifikācijas zīmes* un vienas kvalitātes klases kvalitātes logo apvienojums.

### **Pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numurs**

Ikvienam *Sertificētam pakalpojumu sniedzējam* tiek piešķirts unikāls reģistrācijas numurs. *Pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numuru* veido septiņi simboli. Pirmie divi simboli norāda uzņēmuma atrašanās valsti. Trīs simboli pēc valsts koda norāda *Sertificētā uzņēmuma* numuru šajā valstī. Pēc tam tiek pievienoti burti "SP" (service provider).

### **Pakalpojumu zīme**

Ikvienam *Sertificētam pakalpojumu sniedzējam* ir unikāla *Pakalpojumu zīme*, kurā norādīts unikālais *reģistrācijas numurs*. *Sertificētam uzņēmumam* tiek piešķirtas tiesības izmantot *Pakalpojumu zīmi* reklāmas mērķiem.

### **Uzglabāšanas vadlīnijas**

*Uzglabāšanas vadlīnijas* nosaka prasības attiecībā uz gala lietotāju glabātuvēm. Glabātuves konstrukcija būtiski ietekmē granulu kvalitāti. Glabātuvju izbūve saskaņā ar *Uzglabāšanas vadlīnijās* sniegtajiem norādījumiem ir priekšnosacījums gala lietotāju sūdzību pieņemšanai.

Katra *Nacionālā licencēšanas iestāde* publicē savu *Uzglabāšanas vadlīniju* versiju.

### **Apakšlicences līgums**

Apakšlicencētie tirgotāji var pārdot sertificētās granulas vairumā, ja *Sertificētais tirgotājs* ir piešķīris viņiem tiesības izmantot savu *ENplus zīmi*. Apakšlicencēšanas priekšnosacījums paredz

---

<sup>1</sup> Vēsturisku iemeslu dēļ Vācijā *Nacionālā licencēšanas iestāde* uzņemas *Sertificēšanas iestādes* pienākumus.

to, ka fizisko rīkošanos ar granulām veic tikai *Sertificētais uzņēmums*. *Apakšlicences līgumu* paraksta apakšlicencētais tirgotājs un *Sertificētais uzņēmums*. *Latvijas biomasas asociācija LATbio* ir jāinformē par šādu līgumu divu nedēļu laikā no līguma noslēgšanas.

### ***Testēšanas iestāde***

*Testēšanas iestāde* ir uzņēmums, kas laboratorijā veic kurināmā analīzes saskaņā ar atbilstošiem testēšanas standartiem. *Testēšanas iestādes*, kas aktīvi darbojas ENplus shēmas ietvaros, *Starptautiskā administrācija* iekļauj sarakstos.

## ATSAUCES UZ NORMATĪVAJIEM DOKUMENTIEM

CEN/TS 15370-1: Cietais biokurināmais. Pelnu izkausējamības noteikšana. 1. daļa: Raksturtemperatūru metode

EN 15234-2: Cietais biokurināmais. Kurināmā kvalitātes nodrošināšana. 2. daļa: Koksnes granulas nerūpnieciskai lietošanai

EN 14778: Cietais biokurināmais. Paraugu ņemšana

ISO 3166: Valstu un to administratīvi teritoriālā iedalījuma vienību nosaukumu kodi

ISO 16948: Cietais biokurināmais. Oglekļa, ūdeņraža un slāpekļa kopējā satura noteikšana

ISO 16968: Cietais biokurināmais. Mikroelementu noteikšana

ISO 16994: Cietais biokurināmais. Sēra un hlora kopējā satura noteikšana

ISO 17225-1: Cietais biokurināmais. Kurināmā specifikācijas un klases. 1. daļa: Vispārīgās prasības

ISO 17225-2: Cietais biokurināmais. Kurināmā specifikācijas un klases. 2. daļa: Koksnes granulu klasifikācija

ISO 17828: Cietais biokurināmais. Tilpummasas noteikšana

ISO 17829: Cietais biokurināmais. Granulu garuma un diametra noteikšana

ISO 17831-1: Cietais biokurināmais. Granulu un briekšu mehāniskās ilgizturības noteikšana. 1. daļa: Granulas

ISO 18122: Cietais biokurināmais. Pelnu satura noteikšana

ISO 18125: Cietais biokurināmais. Siltumspējas noteikšana

ISO 18134: Cietais biokurināmais. Mitruma satura noteikšana

ISO 18846: Cietais biokurināmais. Smalkumu satura noteikšana granulu apjomā.

ISO 9001: Kvalitātes vadības sistēmas – prasības

**Piezīme:** Līdz atsaucēs norādīto ISO analīzes standartu publicēšanai analīzes jāveic saskaņā ar attiecīgo CEN standartu.

*Nacionālā licencēšanas iestāde* var papildināt normatīvo dokumentu sarakstu ar nacionālajiem cietā biokurināmā standartiem, glabāšanas standartiem vai prasībām attiecībā uz granulu ražošanu un lietošanu, kas nav pretrunā ar iepriekš norādītajiem standartiem.

## **1 STĀŠANĀS SPĒKĀ**

Šis dokuments — ENplus rokasgrāmatas trešās versijas 1. daļa — stājas spēkā ar tā publicēšanas datumu: 2015. gada 1. augustu.

Informācija par sertifikācijas shēmas noteikumu stāšanos spēkā ir atrodama atsevišķajās daļās.

## 2 SERTIFIKĀCIJAS SHĒMAS DARBĪBAS JOMA

ENplus koksnes granulu sertifikācijas shēmas mērķis ir nodrošināt to, lai dzīvojamo, komerciālo un sabiedrisko ēku apkurei un koģenerācijai tiktu piegādātas koksnes granulas ar skaidri noteiktu un nemainīgu kvalitāti.

ENplus ir kvalitātes sertifikācijas shēma, kas aptver visu koksnes granulu piegādes ķēdi: sākot ar ražošanu un koksnes granulu piegādes ķēdi līdz pat gala lietotājam. Sertifikācijas shēmas būtiskās sastāvdaļas ir:

- kvalitātes klašu un granulu īpašību specifiskāciju noteikšana.
- granulu ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzēju kvalitātes pārvaldības noteikumi.
- prasības attiecībā uz produkcijas deklarēšanu un *Sertifikācijas zīmes* lietošanu.
- iestāžu iekļaušana sarakstos, licencēšana un licenču anulēšana, apmācība (šie jautājumi ir aplūkoti atsevišķā dokumentā — ENplus rokasgrāmatas 3.versijas 5.daļā)
- produkcijas, procesu un dokumentu apsekošana un atbilstības konkrētiem standartiem un šīs rokasgrāmatas prasībām izvērtēšana.

*Sertificēto uzņēmumu* un kandidātu tiesības, pienākumi un saistības ir noteiktas *Rokasgrāmatā*. *Rokasgrāmatu* regulāri pārskata redakcijas grupa, ko ir pilnvarojusi *ENplus valde*. *ENplus Starptautiskā administrācija* var publicēt *Rokasgrāmatas* grozījumus, kā arī precizējumus. EPC var publicēt īpašus noteikumus attiecībā uz piegādēm gala lietotājiem.

### 3 SERTIFIKĀCIJAS SHĒMAS IZVEIDE

*Licences turētājs* ir saņēmis licencēšanas tiesības attiecībā uz ENplus reģistrēto preču zīmi (*ENplus Logo*) no sertifikācijas shēmas izstrādātāja un licences īpašnieka Vācijas granulu institūta. *Licences turētājs* drīkst piešķirt licencēšanas tiesības Eiropas Granulu Padomes (EPC) dalībnieku asociācijām, kas pārstāv koksnes granulu ražošanas nozari savā konkrētajā valstī. Licenci ENplus preču zīmes lietošanai vienmēr izsniedz *Licences turētājs* vai *Nacionālā licencēšanas iestāde*.

Granulu nozares asociācijas, kas saņēmušas licencēšanas tiesības savā valstī, rīkojas kā *Nacionālā licencēšanas iestāde* un organizē ENplus savā valstī – Latvijas gadījumā tā ir Latvijas biomasas asociācija LATbio. *Nacionālā licencēšanas iestāde* nolīgst vienu vai vairākas *Nacionālās sertificēšanas iestādes* uzņēmumu atbilstības izvērtēšanas veikšanai šajā valstī<sup>2</sup>. Latvijas biomasas asociācija LATbio *nacionālo administrēšanu* var veikt pati, vai to var uzticēt *Nacionālajai sertificēšanas iestādei* vai *Starptautiskajai administrācijai*.

Valstīs, kurās nav *Nacionālā licencētāja*, ENplus sertifikācijas koordinēšanu veic *Starptautiskā administrācija*.

Sertifikācijas shēmas neatkarību garantē, iesaistot neatkarīgas akreditētas sertificēšanas<sup>3</sup>, inspicēšanas un testēšanas iestādes. Visām *Testēšanas, Inspicēšanas un Sertificēšanas iestādēm*, kas izvērtē uzņēmumu atbilstību ENplus rokasgrāmatas noteikumiem, ir jāsaņem Starptautiskās administrācijas apstiprinājums, un administrācijai ir jāiekļauj šīs iestādes sarakstos, kas tiek publicēti starptautiskajā ENplus tīmekļa vietnē ([www.enplus-pellets.eu](http://www.enplus-pellets.eu)).

Aktuālais visu Nacionālo licencētāju saraksts tiek publicēts starptautiskajā ENplus tīmekļa vietnē.

*Licences turētājs* vai Nacionālais licencētājs piešķir licenci *Sertifikācijas zīmes*, kas sastāv no ENplus Logo un atbilstošā ENplus ID, lietošanai uzņēmumiem, kas pilda saistības saskaņā ar *Rokasgrāmatas* prasībām un ir noslēgušas līgumu ar Kompetento Licencētāju (LATbio). *Kompetentā Licencēšanas iestāde* ir organizācija, kam ir licencēšanas tiesības valstī, kurā atrodas uzņēmums, kurš vēlas iziet sertifikāciju.

Ja Nacionālais licencētājs beidz pastāvēt vai zaudē savas ENplus licencēšanas tiesības, licenču lietotāji no šīs valsts saņem piešķirtās licences tieši no *Licences turētāja* bez jebkādas turpmākas aizkavēšanās.

*Nacionālais Licencētājs* norāda konkrētās valsts noteikumus, vispārīgo noteikumu īstenošanai, saistībā ar tirgotāju aprīkojumu un sūdzību pieņemšanu. Šie valsts līmeņa noteikumi ir skaidri norādīti.

---

<sup>2</sup> Vēsturiski izveidojušos iemeslu dēļ Austrijā ir divas *Nacionālās sertificēšanas iestādes*. Kandidāti var izvēlēties vienu no tām, kas atbildēs par viņu uzņēmumu sertifikāciju.

<sup>3</sup> Vēsturiski izveidojušos iemeslu dēļ ENplus ieviešana Vācijā tiek īstenota kā ISO 9001 grupas sertifikācija, un DEPI ir sistēmas atbalsta organizācija, kas darbojas kā *Nacionālā licencēšanas iestāde* un *Nacionālā sertificēšanas iestāde* bez akreditācijas. Neatkarību garantē akreditētās *Sertificēšanas iestādes* ISO 9001 sertifikāts.

#### 4 INFORMĀCIJAS PLŪSMA UN KONFIDENCIALITĀTE

*Latvijas biomasas asociācija LATbio un Sarakstos iekļautās iestādes ir apņēmušās neizpaust nekādu ar uzņēmējdarbību saistītu informāciju, kas saņemta no Sertificētā uzņēmuma sertifikācijas laikā vai pirms tās, ja šāda informācija nav publiski pieejama. ENplus Starptautiskā administrācija un Latvijas biomasas asociācija LATbio neizpauž ar Sertificēto uzņēmumu uzņēmējdarbību saistīto informāciju EPC vai nacionālo granulu nozares asociāciju dalībniekiem. Šādas informācijas izpaušana ir iespējama vienīgi tad, ja Sertificētais uzņēmums atbrīvo Starptautisko administrāciju, Latvijas biomasas asociāciju LATbio un sarakstos iekļautās iestādes no neizpaušanas saistībām, vai arī tad, ja Starptautiskajai administrācijai/Latvijas biomasas asociācijai LATbio un sarakstos iekļautajām iestādēm saskaņā ar likumu ir jāizpauž konkrētā informācija.*

*Sarakstos iekļautās iestādes, Latvijas biomasas asociācija LATbio un Starptautiskā administrācija veido konfidencialitātes ķēdi. Sarakstos iekļautajām iestādēm ir pienākums sniegt Latvijas biomasas asociācijai LATbio visu nepieciešamo informāciju par Sertificēto uzņēmumu saskaņā ar Rokasgrāmatas noteikumiem. Tā ietver informāciju, kas norādīta laboratorijas atskaitē, inspicēšanas atskaitē, Atbilstības pārskatā un sertifikātā, kā arī jebkādu informāciju, kas nepieciešama sūdzību pārvaldībai.*

*Latvijas biomasas asociācija LATbio iesniedz Atbilstības pārskatus, kā arī laboratorijas atskaites Starptautiskajai administrācijai, lai varētu nodrošināt ātru ar kvalitātes problēmām saistītu jautājumu noskaidrošanu. Starptautiskā administrācija var lūgt Latvijas biomasas asociācijai LATbio papildu informāciju, kas ir nepieciešama shēmas pārvaldībai vai publikāciju sagatavošanai par šo shēmu. Informācija tiek publicēta tikai tādā veidā, kas garantē, ka nevar tikt izdarīti nekādi secinājumi par konkrēto Sertificēto uzņēmumu.*

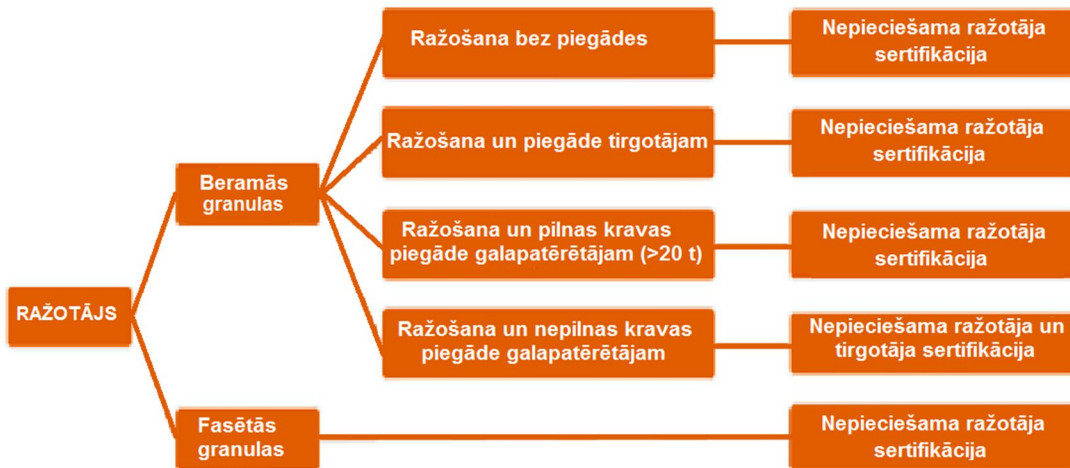
*Ja Sertificētajam uzņēmumam ir saistītie uzņēmumi citās valstīs, tad var būt nepieciešama informācijas apmaiņa starp atbilstošajām Nacionālajām administrācijām.*

## 5 CERTIFIKĀCIJAS VEIDU APSKATS

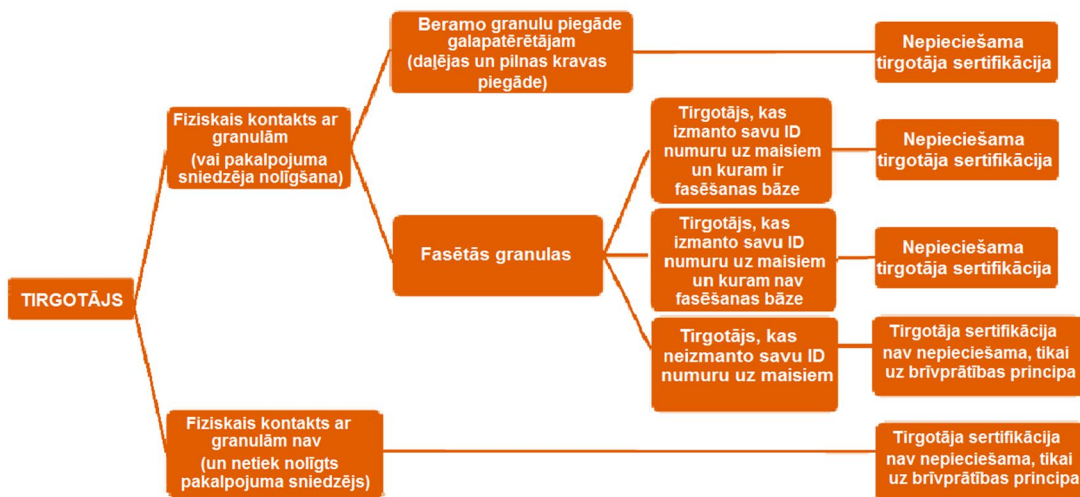
Lai granulu kravu varētu pārdot kā ENplus sertificētu, tad sertificētiem ir jābūt visiem tiem uzņēmumiem, kas ir iesaistīti piegādes ķēdē un kam ir fizisks kontakts ar šīm granulām.

Turpmāk norādītajos attēlos ir redzamas sertificējamās darbības un tādas darbības, kurām var pieprasīt brīvprātīgo sertificēšanu.

Visus procesus, izņemot granulu ražošanu, var veikt ārpakalpojumu sniedzējs.



### 1. Attēls: Ražotājiem nepieciešamā sertifikācija atkarībā no dažādiem darbības veidiem



### 2. Attēls: Tirdzotājiem nepieciešamā sertifikācija atkarībā no dažādiem darbības veidiem





**3. Attēls:** *Pakalpojumu sniedzējiem nepieciešamā sertifikācija atkarībā no dažādiem darbības veidiem*